

Grade I	Subject: Marathi									
Sr No	Lesson Name	Learning objectives/ Subtopic	Methodology	Pedagogical methods	Learning outcomes	Teaching Aid	Teaching Place	Reff.books with pg.no.	No.of lectures required	Class Activities /Diagrams / Map work
1	माझे पान	चित्र ओळख रंगवा	कृती	प्रात्यक्षि कातून	चित्र रंगवता येणे	चित्र मूलगा व फुगे	मराठी कक्ष	पान क्र १	1	
				ज्ञान						
2	सारे सारे गाऊ या सारे सारे गाऊ या अगोबाई ढगोबाई बीज	गायन बीज, रोपाचे वर्णन	चर्चात्मक साभिनय गायन	साभिनय गायन	पावसाचे महत्व समजणे	स्पीकरवर गाणे ऐकवणे	शालेय मैदान	पान क्र २	1	स्पीकर च्या साहायाने हे गाणे मुलांना ऐकून त्यावर नाच करून घेणे
					बीज, रोपाचे महत्व समजणे	बीजाला अंकुर कसे फुटतात	शालेय मैदान	पान क्र 3	1	दिलेला उपक्रम वर्गात घेऊन बीज हि कविता तालासुरात म्हणून घेणे
						याचा एक उपक्रम वर्गात घेणे				
3	माझे खेळ		चर्चात्मक	गटचर्चा	खेळ महत्व समजणे	आधळा काशबार , सापशिडी	शालेय मैदान	पान क्र ४	1	दिलेल्या खेळांपैकी एक खेळ मुलांना खेळण्यास सांगणे
		खेळ माहिती ओळख				लागोरची खेळ		पान क्र ५	1	विद्यार्थ्यांना नैसर्गिक गोष्टींचा अनुभव सांगणे (प्राणी ,पशु ,पक्षी , झाड , पाऊस इ)

										पाठ्यपुस्तकात दिलेले उपक्रम मुलांकडून करून घेणे
4	माझे मित्र	मित्र माहिती ओळख	चर्चात्मक	गटचर्चा	मित्रा विषयी प्रेम निर्माण होणे	चित्रांविषयी गप्पा	मराठी कक्ष	पान क्र ६ ७	2	सारख्या शब्दांच्या जोड्या लावणे
										दिलेले आकार गिरवणे
5	माझे कुटुंब	कुटुंब माहिती ओळख	चर्चात्मक	गटचर्चा	कुटुंब विषयी प्रेम निर्माण होणे	चित्रांविषयी गप्पा	कुटीर	पान क्र ८ ९	2	आपल्या कुटुंबात किती सदस्य आहेत त्यांची नावे सांगणे
										गोलातील अक्षर गिरवणे
6	वाचनपूर्व व लेखन पूर्वतयारी	सारखे शब्द चित्र जोडणे	कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	अक्षर वाचन करता येणे	सारखे शब्द - चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र १० १३	2	शब्द गिरवणे
				ज्ञान	लेखन करता येणे					
7	अक्षर ओळख क म आ ल।	चित्र अक्षर ओळख	कृती वाचन	प्रात्यक्षिकातून	अक्षर वाचन करता येणे	गोलातील शब्द ओळखणे	मराठी कक्ष	पान क्र १४ १८	2	प्राणी व पक्षी फरक ओळखणे
				ज्ञान	लेखन करता येणे					
8	पाऊस	पाऊस गोष्ट पावसाचे महत्व	चर्चात्मक	गटचर्चा	पावसाचे गाणे म्हणून दाखवता	पावसाचे चित्र दाखवणे	शालेय मैदान	पान क्र १९	1	पावसाचे गाणे म्हणून दाखवता
		पावसाचे गाणे म्हणून दाखवणे	स्पष्टीकरण	प्रात्यक्षि कातून	येणे					गोष्टी नुसार चित्र काढणे
				ज्ञान						गोष्ट मुलांना म्हणायला सांगणे
9	झोपाळा गेला उडून चित्रकथा	गोष्ट सांगणे प्रश्न विचारणे	स्पष्टीकरण		प्राण्यांचे विषयी प्रेम निर्माण होणे	बगळा व बेडूक दाखवणे	शालेय मैदान	पान क्र २० २१	2	प्राणी व पक्षी फरक ओळखणे
		जलचर प्राणी स्पष्ट करणे	चर्चात्मक	गटचर्चा						

10	माझी शाळा	शाळेचे चित्र चित्रावर प्रश्नोत्तरे	चर्चात्मक	गटचर्चा	शाळे विषयी प्रेम निर्माण होणे	शाळा फिरवून दाखवणे	शालेय मैदान	पान क्र २२	2	मुलांना शाळेबद्दल माहिती विचारणे
		शाळेबद्दल ची माहिती देणे	स्पष्टीकरण	प्रात्यक्षि कातून						
				ज्ञान						
11	गमती शोधा	पक्ष्यांचे प्राण्यांचे चित्र गमती शोध	चर्चात्मक	गटचर्चा	चित्रातील प्राण्याबद्दल माहिती सांगणे	चित्रातील प्राण्याबद्दल माहिती सांगणे	मराठी कक्ष	पान क्र २३	2	चित्रातील प्राण्याबद्दल माहिती सांगणे
		चित्रां चे नीट निरीक्षण करणे	स्पष्टीकरण	प्रात्यक्षि कातून						
				ज्ञान						
12	अक्षर ओळख —इ घ र ई ब	चित्र अक्षर ओळख लेखन	लेखन	प्रात्यक्षि कातून	इ ची मात्रा समजावून शब्द गिरवणे	मात्रा चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र २४ २८	2	इ चे शब्द विचारणे. ब गिरवणे.
		चित्र ओळखून चर्चा करणे	कृती वाचन	ज्ञानकृती लेखन	मात्रा ओळखून चर्चा करणे	मात्रा चार्ट	मराठी कक्ष			अ आ इ ई ची मात्रा गिरवणे
										अ आ इ ई ची मात्रा समजावून वाचन करणे
13	वाचन पाठ— 1	वाचन	कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	मात्रा समजावून सांगणे			पान क्र २८	2	सह अभिनय कविता पाठ करून घेणे
		नाते स्पष्ट करून पाठ वाचन करणे		ज्ञान प्रकट वाचन	नाते स्पष्ट करून पाठ वाचन करणे	मात्रा समजावून सांगणे चार्ट	मराठी कक्ष			उ गिरवणे.
										स प ऊ गिरवणे
14	आई मला दे ना गंमत गाणे	गायन वस्तू व त्यांचे उपयोग स्पष्ट करणे	कृती गायन	प्रात्यक्षि कातून	वस्तू व त्यांचे उपयोग स्पष्ट करणे	बंदूक, मोटार विमान , बाहुली	कुटीर	पान क्र २९	2	चित्र ओळखून शब्द गिरवणे
				ज्ञान						बाराखडी पूर्ण करणे.

15	अक्षर ओळख—उ न स प ऊ त पहिला दूसरा उकार	पहिला , दूसरा उकार वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	उ ची मात्रा स्पष्ट करणे.	चित्र अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ३० ३२	2	उ गिरवणे.
		उ ची मात्रा स्पष्ट करणे		ज्ञान प्रकट वाचन	चित्र स्पष्ट करणे	चित्र अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष			स प ऊ गिरवणे
				कृती लेखन	क ते त पर्यंत त् बाराखडी पूर्ण करणे					चित्र ओळखून शब्द गिरवणे
16	माझे शब्द माझे मित्र	पहिला , दूसरा उकार विलांटी ओळख	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे वाचन करता येणे	चित्र अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ३३ ३५	1	बाराखडी पूर्ण करणे.
		अक्षर ओळख स्वरचिन्ह गिरवणे	लेखन कृती वाचन	ज्ञान	अक्षर ओळख स्वरचिन्ह गिरवणे	चित्र अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष			बाराखडी पूर्ण करणे.
17	मांजराची गंमत चित्रकथा	चित्रकथा	चर्चात्मक	गटचर्चा	चित्र स्पष्ट करणे	उंदीर व मांजरा चे चित्र	शालेय मैदान	पान क्र ३६		मांजरा बदलच्या गोष्टी विचारणे
		चित्र निरीक्षण करणे	स्पष्टीकरण		चित्र निरीक्षण करणे					शब्दाला गोल करणे
										दिलेले शब्द गिरवणे
18	अक्षर ओळख —ए च ळ ह झ	चित्र अक्षर ओळख लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	चित्र अक्षर ओळख लेखन	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ३७ ३८ ३९	1	बाराखडी पूर्ण करणे.
		ए ची मात्रा स्पष्ट करणे		ज्ञान	करता येणे					
										विविध प्रकारच्या चवीं बदल विचारणे
19	बाजार (सचित्र माहिती)	चित्रावर आधारीत प्रश्न	चर्चात्मक	प्रात्यक्षि कातून	बाजाराचे महत्व	बाजाराचे चित्र	कुटीर	पान क्र ४० ४३	2	चित्रातील दुकानां बदल विचारणे

		व्यावसायिक ओळख	स्पष्टीकरण	ज्ञान	समजावून सांगणे		शालेय मैदान			
		चित्र निरीक्षण करणे		गटचर्चा	व्यावसायिक ओळख	व्यावसायिक चित्र				
20	वाचन पाठ 2	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे वाचन करता येणे	वाक्य चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ४४	2	शब्द वाचून वाक्य तयार करून लिहिणे
		शब्द वाचून स्पष्ट करणे		ज्ञान	वाक्य तयार करणे					बाराखडी गिरवून शब्दलेखन करणे
21	अक्षर ओळख शब्दरचना द ड ग ऐ दोन मात्रा	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे अक्षर वाचन करता	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ४५	2	वाक्य तयार करून प्रश्नचिन्ह देणे
				ज्ञान	येणे					
22	अक्षर ओळख —ध य फ ओ ज श एक मात्रा	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे अक्षर वाचन करता येणे	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ४८ ४९ ५०	2	वाक्य तयार करून प्रश्नचिन्ह देणे
		ओ ची मात्रा स्पष्ट करणे		ज्ञान						
23	असे कसे ?	वाचन लेखन गायन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	सभिनय कविता बोलता येणे	चित्र --घोडा	शालेय मैदान	पान क्र ५० ५५	1	स अभिनय कविता सादर करणे
		कविता गायन करणे		ज्ञान						
24	दोन बालगीते- लोठेबाबा - गाडीआली	वाचन लेखन गायन	लेखन कृती वाचन गायन	प्रात्यक्षि कातून	सभिनय कविता बोलता येणे	चित्र फित	शालेय मैदान	पान क्र ५६ ५७	2	स अभिनय कविता सादर करणे

		कविता गायन	गायन	ज्ञान						स अभिनय कविता सादर करणे
25	जत्रा (सचित्र माहिती)	जत्रा चित्रावर आधारीत प्रश्न	चर्चात्मक	जत्रा माहिती)	जत्रा व जत्रेचा आनंद अनुभवणे	जत्रा चित्र फित	कुटीर	पान क्र ५८ ५९	1	जत्रेतील गमती जमती सांगणे
		चित्र निरीक्षण करणे	स्पष्टीकरण	गटचर्चा						
26	अक्षर ओळख—ण ख थ औ भ दोन मात्रा	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे अक्षर वाचन करता येणे	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ६० ६१	1	लेखन कार्य पूर्ण करणे
		चित्र स्पष्ट करून शब्द ओळखणे		ज्ञान						कविता पाठ करणे
27	अक्षर ओळख—ट ढ ठ छ ष वेडं कोकरू	वाचन लेखन गायन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून				पान क्र ६२ ६३ ६४ ६५	1	शब्द पूर्ण करणे
		कवितेवर आधारित प्रश्न	चर्चात्मक	ज्ञान	सभिनय कविता बोलता येणे	चित्र फित	कुटीर			
						ध्वनिफित				
28	अक्षर ओळख— क्ष ङ्ग अ अँ आँ अं अ:.....	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	प्रात्यक्षि कातून	शब्दांचे, अक्षर वाचन करता येणे	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ६६ ६७ ६८ ६९	1	अक्षर जोडून शब्द तयार करणे
		अक्षर ओळखणे व शब्द गिरवणे		ज्ञान						
29	वाचन पाठ—४ रेघ लहान झाली जंगलात ठरली मैफल	वाचन गोष्ट सांगणे प्रश्न विचारणे	चर्चात्मक	गटचर्चा	शब्दांचे वाचन करता येणे	अक्षर चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ७० ७१ ७२ ७३	2	गोष्टी चे वाचन करणे
		चित्र बघून वाक्य तयार करणे			चित्र बघून वाक्य तयार करणे	वाक्य अक्षर चार्ट				वाक्य वाचन करणे
					गोष्ट सांगणे					
		लेखन कृती रेघ ओढणे	स्पष्टीकरण	प्रात्यक्षि कातून	चतुर बिरबल ची युक्ती स्पष्ट करणे	चित्र फित			1	स अभिनय कविता सादर करणे

		कवितेवर आधारित प्रश्न	चर्चात्मक	ज्ञान	सभिनय कविता बोलता येणे	ध्वनिफित	मराठी कक्ष			श्रू प्रेमाबद्दल माहिती देणे
*	बाराखडी (चौदा अक्षरी)	वाचन लेखन	लेखन कृती वाचन	अ ते अ: पर्यंत बाराखडी लेखन स्पष्ट करणे	बाराखडी वाचन करणे	बाराखडी चार्ट	मराठी कक्ष	पान क्र ७४ ७५ ७६	2	क ते झ पर्यंत पूर्ण बाराखडी लेखन
		अ ते अ: पर्यंत बाराखडी लेखन स्पष्ट करणे		लेखन स्पष्ट करणे						